

The System Quality and Performance Measure (SQPM): Anpassning för svenska förhållanden

CENTRUM FÖR FORSKNING OM BARN OCH UNGDOMARS PSYKISKA HÄLSA

Karlstads universitet

Stefan Persson & Curt Hagquist

Innehållsförteckning

Inledning	3
Bakgrund.....	3
Genomförande.....	4
Instrumentet SQPM	4
Översättning	5
Anpassning.....	5
Delphi-studie omgång I.....	6
Delphi-studie omgång II	8
Pilotstudie	9
Deltagare	9
Psykometrisk analys.....	9
Dimension Förmåga att upptäcka	10
Dimension Kompetens att intervensera.....	10
Dimension Remissvägar	10
Dimension Stöd.....	10
Fördelning av personer och items	12
Att använda SQPM	14
Sammanfattning	16
Referenser	17
Tabell 1.	18
Tabell 2 - 6.....	25
Bilaga 1.	27
Bilaga 2.	38

Inledning

Bakgrund

I samband med att självrapporterad psykisk ohälsa ökat bland äldre ungdomar i Sverige (Petersen et al., 2010) har även söktrycket på barn- och ungdomspsykiatri ökat. Allt fler landsting genomför förändringar i vårdsystemen för att söka att möta barns och ungdomars vårdbehov. Bland annat satsar landsting på så kallade Första- linjen verksamheter riktade mot barn och ungdomar med lättare till medelsvår psykisk ohälsa som komplement och avlastning till den mer specialiserade vården.

Antalet utvärderingsstudier med god vetenskaplig kvalitet inom området barns och ungdomars psykiska hälsa har ökat de senaste trettio åren (Hoagwood et al., 2012) och att utvärdera de insatser som ges barn och unga i syfte att säkra kvalitén ses av de flesta som en självklarhet. Utvärderingar av verksamheter kan ge värdefull information rörande hur verksamheter eller vårdsystem bör utformas. Majoriteten av utvärderingar rörande verksamheter eller system som arbetar med barns och ungdomars psykiska hälsa undersöker framförallt om barns och ungdomars symtom och/eller funktion förbättras genom den insats de får (Hoagwood et al., 2012). Det är tveklöst av betydelse att undersöka om en insats ger önskad effekt avseende symtomförändringar och funktion. Men ofta finns även andra mål och syften med en verksamhet eller förändring i ett vårdsystem samt faktorer som har samband med om andra verksamheter i vårdsystemet eller brukare själva vänder sig till en verksamhet, eller fullföljer behandlingen inom en verksamhet.

Med andra ord är det av vikt att utvärdera och förstå verksamheter ur exempelvis barns och ungdomars perspektiv – vad gör att de tycker att vården är bra – men även hur aktörer i ett vårdsystem uppfattar verksamheter vilka de samarbetar med eller hänvisar till är av betydelse för att systemet ska hålla hög kvalitet. Upplever aktörerna i ett system att remissvägarna till andra verksamheter i systemet fungerar tillfredsställande och är väntetiderna acceptabla? Får man användbar återkoppling rörande de man hänvisat vidare? Detta är exempel på hur verksamheter uppfattar varandra men även faktorer hos aktörerna inom en enskild verksamhet (t.ex. primärvård) har betydelse för hur systemet fungerar i sin helhet. Viktiga faktorer är då exempelvis aktörernas förmåga att upptäcka psykisk ohälsa hos barn och unga samt deras kompetens att intervensera på den nivå som de befinner sig i systemet. Hur god kunskap tycker man sig exempelvis ha i att avgöra om ett barn har problem med psykisk ohälsa och hur säker känner man sig på, att om det behövs, hänvisa vidare till en verksamhet som kan ge adekvat stöd och hjälp? Ovanstående är några exempel på parametrar vilka är viktiga för hur ett vårdsystem presterar som dock sällan utvärderas systematiskt.

En av anledningarna till detta kan vara att det i Sverige råder brist på kvalitetssäkrade mätinstrument avseende ovan nämnda faktorer vilket tidigt uppmärksammades inom Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) utvecklingsarbete kring barns och ungas psykiska hälsa. Detta utvecklingsarbete har bland annat bedrivits inom ramen för det så kallade Modellområdesprojektet och syftar till att främja barns och ungdomars psykiska hälsa. I projektet deltog 14 modellområden vilka var en del av ett landsting/region. Syftet var att ta fram modeller för samverkan mellan olika aktörer (t.ex. skola och sjukvård) som på något sätt arbetade med barns och ungdomars psykiska hälsa. Modellområdesprojektet avslutades vid årsskiftet 2011/2012 och arbetet kommer att fortsätta inom ramen för Utvecklingsprojektet enligt en överenskommelse mellan Regeringen (Socialdepartementet) och SKL. I

Utvecklingsprojektet ingår ett flertal av de tidigare modellområdena samt en del nya aktörer. De ingående områdena ska bland annat stå som exempel för möjliga nationella lösningar på hur man kan utveckla och förbättra arbetet med ungas psykiska hälsa. I arbetet med att finna väl fungerande modeller är behovet av mätinstrument som avser att bland annat mäta hur inter-organisatoriska faktorer förändras i samband med att nya servicelösningar introduceras i vårdssystem samt rutinmässig mätning av dessa faktorer i syfte att upptäcka förbättringsområden i systemet.

Syftet med detta projekt som finansierades av och skedde i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) inom ramen för deras utvecklingsarbete kring barns och ungdomars psykiska hälsa är att i Sverige implementera mätinstrumentet The System Quality and Performance Measure (Vostanis et al., 2011). Förutom samverkan med SKL och de brittiska forskare som tagit fram SQPM deltog yrkesverksamma/expertter vilka i huvudsak rekryterades från de olika verksamheter som ingick i SKL:s modellområdesprojekt. Socialstyrelsen kommer att förvalta instrumentet.

I projektet ingick:

1. att översätta instrumentet till svenska
2. att anpassa det till svenska förhållanden
3. att genomföra en pilotstudie och analysera instrumentets psykometriska egenskaper

Genomförande

Instrumentet SQPM

Instrumentet The System Quality and Performance Measure (SQPM) har arbetats fram av en forskargrupp under ledning av Dr. Crispin Day (Institute of of Psychiatry, Kings College, University of London). Arbetet med att ta fram instrumentet och metoden gjordes i samband med att en ändring i servicesystemet genomfördes. I jämförelse med svenska förhållanden innebar förändringen att det mellan den generella/ basnivån (e.g., primärvård) och specialistnivån (e.g., BUP) infördes en mellannivå med inriktning på barn, unga och deras familjer med lätt till medelsvår psykisk ohälsa i syfte att bland annat förbättra tillgängligheten och stödja basnivån på olika sätt, exempelvis med utbildning. Frågorna vilka skulle fånga upp de områden inom vilka man förväntade sig en förändring inom genererades från litteraturen, genom samtal med personer verksamma inom fältet samt från deras egna erfarenheter från den kliniska vardagen. I en första studie (N = 161) som innehöll två mätningar med 18 månaders mellanrum studerades bland annat basnivåns uppfattningar om systemet före och efter förändringen (Föreläsning Crispin Day, 2011).

Instrumentet i ovan nämnda studie (se Tabell 1 för den till svenska översatta versionen) innehöll förutom bakgrundsfrågor (yrke, kontakt med barn och ungdomar med psykisk ohälsa, remissanvändning, kontakter med annan verksamhet och internutbildning) även 22 frågor avsedda att fånga upp de aspekter i vilka man förväntade sig förändring genom de ändringar som genomfördes i servicesystemet. Dessa frågor avsåg att mäta basnivåns förmåga att upptäcka barn med psykisk ohälsa, kompetens att intervensera, upplevelsen av remissvägar och stöd mellan dem och annan verksamhet i systemet samt två frågor kring generell upplevelse av stöd och förändring i detsamma. Vid analys av data utgick man från följande fyra faktorer (Föreläsning Crispin Day, 2011; Vostanis et al., 2011).

- 1) *Förmåga att upptäcka*. Basnivåns förmåga att upptäcka/identifiera barn och unga som har problem med sin psykiska hälsa (4 item; alpha = 0.89). Denna faktor sågs som en väsentlig del i basnivåns uppdrag och kan påverkas med utbildning.
- 2) *Kompetens att intervensera*. Basnivåns kompetens att intervensera - hjälpa barn och familjer där psykisk ohälsa förekommer (6 item; alpha = 0.89). Denna faktor innehöll frågor riktade till den typ av intervention som basnivån utför och kan också påverkas med utbildning.
- 3) *Remissvägar*. Hur remissvägar och processer fungerar mellan olika aktörer i systemet (6 item; alpha = 0.87). Här återfinns frågor om väntetid, hur lätt/svårt det är att komma i kontakt med aktuell verksamhet etc.
- 4) *Stöd*. Det stöd man upplever från aktuell verksamhet i systemet (4 item; alpha = 0.84). Innehåller frågor om kvalitét på feedback och stöd med kunskap etc. (Test-retest i en grupp med 23 deltagare, 22 dagars mellanrum, visade tillfredsställande resultat ($r = 0.43 - 0.85$) för de fyra faktorerna)

Instrumentet besvarades av personal inom basnivån (allmänläkare, rektorer, skolsköterskor, primärvårdssköterskor och samordnare för specialpedagogik inom skolan). Det var basnivåns förmåga att upptäcka, kompetens att intervensera samt deras upplevelse av hur remissvägar mellan dem och specialistnivån fungerar och stödet som de känner att de får från specialistnivån som söktes. Vid samtal om vilka yrkeskategorier eller nivåer i det svenska systemet som instrumentet skulle utformas för beslutades att det skulle riktas mot basnivån här i Sverige (e.g., personal inom primärvård - barnhälsovård, mödrahälsovård, ungdomsmottagningar, familjemottagningar samt elevhälsa, socialtjänst, förskola och skola), men med den viktiga skillnaden att instrumentet om möjligt även ska kunna besvaras av förskollärare och lärare. Detta med tanke på att de spelar en stor roll i tidig upptäckt av psykisk ohälsa samt att det då skulle kunna gå att studera exempelvis Förskolans/skolans upplevelser av exempelvis Elevhälsan. Med specialistnivå avses här exempelvis Barn- och Ungdomspsykiatri, Barn- och ungdomshabilitering och Första-linjens verksamheter. Dock kan definitionerna mellan basnivå och specialistnivå variera och exempelvis Socialtjänsten kan ses som specialistnivå i förhållande till exempelvis Förskolan.

Översättning

En så kallad forward – backward metod användes vid översättningen. Instrumentets frågor översattes först från engelska till svenska av en person med svenska som modersmål och kunskaper i det ämne som instrumentets frågor berör. Denna översättning kontrollerades av två personer (en leg. Psykolog med kunskap i ämnet samt en doktorand i Folkhälsovetenskap, båda med svenska som modersmål) och småjusteringar gjordes. Den svenska översättningen översattes sedan tillbaka till engelska av en person med engelska som modersmål, denna översättning jämfördes med den ursprungliga versionen av instrumentet varvid god överensstämmelse konstaterades.

Anpassning

Instrumentet SQPM är utvecklat och prövat i Storbritannien i ett vårdssystem liknande det svenska. Dock kan man inte a priori anta att de fyra dimensioner som funnits vara av vikt i Storbritannien är de dimensioner som anses vara viktiga för ett välfungerande system under svenska förhållanden. Det är personal inom basnivån/generella nivå och deras uppfattningar om specialistnivån som avses att studeras med hjälp av instrumentet med det viktiga tillägget att om möjligt ska även pedagoger inom Förskola och Skola kunna besvara frågorna.

Efter översättning genomfördes en Delphi-studie i syfte att säkra att instrumentets frågor och frågeområden (dimensioner) skulle vara så relevanta som möjligt med avseende på svenska

verksamheter. Delphi tekniken används för att nå eller uppskatta konsensus bland deltagarna vilket indikerar innehållsvaliditet. Det är en iterativ process där man kan återkomma till samma deltagare flera gånger där deltagarna ger sina åsikter oberoende och konfidentiellt utan den press som kan upplevas i ett reguljärt möte (Herdman, Rajmil, Ravens-Sieberer, Bullinger, Power, & Alonso, 2002).

Deltagarna till Delphi-studien rekryterades från de områden vilka deltog i SKL:s utvecklingsprojekt kring barns och ungdomars psykiska hälsa. I den första av två omgångar svarade 20 av 41 tillfrågade respondenter. Deltagarna kom från följande verksamheter: Grundskola, Förskola, Barn- och ungdomspsykiatrisk verksamhet (BUP), Barn- och ungdomshabilitering, Ungdomsmottagning, Elevhälsa och Socialtjänst. Deltagarna angav följande yrken: Lärare, förskollärare, sjuksköterska, enhetschef, socionom, socialsekreterare, specialpedagog, psykolog, skolkurator, specialist i pedagogisk psykologi och barnmorska. Av deltagarna angav 63 % att de mycket ofta mötte barn eller ungdomar som har svårigheter med sin psykiska hälsa i sitt dagliga arbete. Två deltagare (10,5%) angav att de aldrig mötte barn/ungdomar med sådana problem och resterande (26,5 %) svarade att de mötte barn/ungdomar som har svårigheter med sin psykiska hälsa ofta eller då och då. I andra omgången då det efter första omgångens resultat reviderade formuläret skulle bedömas svarade 10 av de ursprungliga deltagarna samt att en Professor i Handikappvetenskap med forskning inriktad mot vårdssystem samt en Med. dr med erfarenhet från kliniskt arbete inom Barn- och ungdomspsykiatri lämnade kommentarer.

Delphi-studie omgång I

Deltagarna fick per e-post tillsänt sig ett formulär med den översatta versionen av frågeformuläret, instruktioner samt frågor. De upplystes om projektets syfte och att det var frivilligt att delta. Svaren angavs direkt i formuläret och returnerades med vändande e-post. I formuläret fanns även en kort beskrivning av projektet samt en kort beskrivning av instrumentet. I instruktionen angavs att vi vill få svar på om de dimensioner och frågor som finns i formuläret kan användas för att identifiera hur väl ett system kring barns och ungas psykiska hälsa fungerar. Underfrågorna var: Fattas det viktiga områden som indikerar hur väl ett system fungerar och om frågor behöver omformuleras och/eller om helt nya frågor behövs.

I formuläret presenterades de fyra dimensionerna med respektive frågor var för sig (se Tabell 1 för dimensioner och item). Deltagarna ombads att på en tregradig skala (Ja, Nej och Sådär) skatta hur respektive fråga var formulerad, om svarsskalan var adekvat samt om den enskilda frågan var relevant för dimensionen. Öppna kommentarer efterfrågades för varje enskild fråga samt för varje enskild dimension. Deltagarna ombads även att skatta hur relevant respektive dimension var (inte alls viktig till mycket viktig) samt att förslag på andra frågeområden efterfrågades. Respondenterna bedömde bakgrundsfrågorna på samma sätt som frågorna i dimensionerna bedömdes och sist presenterades frågeformuläret (SQPM) i sin helhet. Eftersom ursprungsformuläret inte genomgående använde begreppet psykisk ohälsa presenterades en definition av begreppet och respondenterna tillfrågades om begreppet med tillhörande definition var lämplig att använda i frågorna. Det gick även att lämna övergripande kommentarer på hela formuläret.

Resultatet från Delphi-studie omgång I bedömdes dels utifrån svaren på den tregradiga skalan (Ja, Nej och Sådär) och dels utifrån de skriftliga kommentarer som respondenterna gav. Problematiska frågor/dimensioner indikerades av att färre än 85 % svarat Ja på att frågan var

bra formulerad, att svarsskalan var adekvat eller att frågan var relevant för dimensionen. I det följande presenteras resultatet för de enskilda dimensionerna.

Förmåga att upptäcka. Denna dimension innehöll 4 frågor. Två av dessa ansågs inte relevanta för dimensionen och ströks. Tre nya frågor skrevs för att inkluderas i Delphi-studie omgång II. Eftersom det framkom att det saknades frågor relevanta för förskollärares och lärares förmåga att upptäcka barns/ungas psykiska ohälsa frågor ett av dessa efter förmåga att bedöma när man ska diskutera eller hänvisa någon vidare.

Kompetens att intervensera. Dimensionen innehöll sex stycken frågor. I kommentarerna framkom att det saknades frågor som inkluderar sätt som exempelvis lärare och förskolechefer intervenserar på. Fyra frågor skrevs för att inkludera fler sätt att stödja barn/ungdomar på. Dessa inkluderar kännedom om rutiner när någon behöver hjälp och hänvisning till rätt instans för stöd. Andra ändringar var exempelvis ändring från begreppet vägledning till rådgivning.

Remissvägar. Dimensionen hade sex stycken frågor. I flera av frågorna efterfrågades kvalité på remissförfarande etc. Eftersom frågorna ska besvaras i förhållande till olika huvudmän (Landsting, kommun) ändrades frågorna så att de täcker dessa huvudmän (e.g., Hur nöjd är du med *hänvisnings/aktualiserings/remissförfarandet* till [verksamhet]?). Samtliga sex frågor ansågs relevanta för dimensionen.

Stöd. Innehöll 4 frågor, samtliga frågor besvarades med Ja till mer än 85 % av deltagarna med ett undantag, svarsskalan för frågan om återkoppling. Eftersom det framkom i kommentarerna att man ibland inte får någon återkoppling adderades svarsalternativet ”har aldrig fått någon återkoppling”.

Deltagarna bedömde de fyra dimensionerna på en fyrgradig skala (mycket viktig, viktig, inte så viktig, inte alls viktig). Dimensionen förmåga att upptäcka bedömdes som mycket viktig av 82 % och resterande såg den som viktig. Kompetens att intervensera sågs som inte så viktig av en deltagare resterande svarade att den var mycket viktig (n = 14) eller viktig (n = 1). 82 % av deltagarna såg dimensionen remissvägar som mycket viktig och resterande (n = 3) såg den som viktig. Stöd sågs som mycket viktig av 14 deltagare och resterande såg den som viktig (n = 2). Samtliga dimensioner bedömdes vara relevanta för svensk verksamhet och behölls i instrumentet.

Bakgrundsfrågorna bedömdes vara bra av minst 85 % av deltagarna. Dock finns det anledning att tänka över hur man frågar om yrke och var personer arbetar så att man får in relevant information. I formuläret hade vi lagt till en definition av psykisk ohälsa samt att vi efterfrågade kommentarer kring om definitionen var adekvat samt om detta begrepp är det bästa att använda i frågorna. De flesta ansåg att definitionen samt begreppet var bra, dock fanns kommentar kring om ADHD är tecken på ohälsa eller ett personlighetsdrag samt att anknytning är viktigt.

Dimensionerna förmåga att upptäcka och kompetens att intervensera använder frågor där det efterfrågas hur kunnig (*knowledgeable* i den engelska versionen) alternativt säker (*confident* i den engelska versionen) man känner sig på exempelvis att upptäcka psykisk ohälsa hos barn och ungdomar. Detta är tänkt att representera kunskapen någon har samt hur säker man känner sig i praktiken, kunskap är bundet till personen och praktik är situationsbundet. I Delphi omgång I hade svarsskalan ankrats i frågan genom att istället för svarsalternativet

mycket användes *mycket säker* samt *mycket kunnig*. Dock fanns det kommentarer kring vad skillnaden mellan kunnig och säker var. Inför Delphi omgång II ändrades därför frågorna från att fråga hur kunnig någon känner sig *på* att... till hur kunnig någon känner sig *i fråga om* att... detta gjordes i syfte att minska intrycket att kunnig innefattar handling. Utöver detta skrevs de nya item som riktades mot lärare/rektorer i dessa båda dimensioner i formatet ”Tycker du det är lätt att avgöra när ett barn behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa?” Detta för att pröva hur deltagarna uppfattade dessa item. I delphi omgång I hade även svarsalternativet ”inte aktuellt” adderats till de frågor där det behövdes (e.g., Hur nöjd är du med väntetiden när du hänvisar någon till [verksamhetsnamn]) eftersom detta svarsalternativ inte användes i den engelska ursprungsversionen.

Delphi-studie omgång II

Samma metod användes som i förra omgången. Deltagarna fick bedöma varje fråga på en tregradig skala där frågeformulering, svarsskala samt relevans för dimensionen efterfrågades, utöver detta kunde skriftliga kommentarer lämnas.

Förmåga att upptäcka. Denna dimension innehöll 5 frågor. Samtliga frågor bedömdes vara bra, dock fanns kommentar kring frågeformatet ”Har du lätt för att...” och det föreslogs att det kunde ändras till att efterfråga hur lätt – svårt man tycker något är. Frågorna frågade efter att upptäcka när ett barn har allvarliga problem, det föreslogs att stryka ordet allvarliga.

Kompetens att intervensera. Dimensionen innehöll tio stycken frågor. Samtliga frågor bedömdes vara bra och relevanta för dimensionen dock fanns kommentar kring att använda ordet lätt i en av frågorna samt att efterfråga ”Jag vet precis vilka rutiner som gäller” där det föreslogs att ordet precis skulle strykas.

Remissvägar. Dimensionen hade sex stycken frågor. Samtliga frågor bedömdes vara bra formulerade med adekvata svarsskalor samt relevanta för dimensionen. Endast mindre ändringar föreslogs, exempelvis att lägga till ordet vanligtvis när det efterfrågas hur nöjd man är med exempelvis väntetider.

Stöd. Innehöll 4 frågor, samtliga frågor besvarades med Ja till mer än 85 % av deltagarna.

Bakgrundsfrågorna bedömdes som bra med endast någon mindre ändring föreslagen. På frågan om det var korrekt att använda formuleringen hänvisar/aktualiserar/remitterar i frågorna var kommentarerna positiva.

De föreslagna ändringarna gjordes och resultatet kommunicerades med de brittiska upphovsmännen genom att de lämnade kommentarer på instrumentet och sedan diskuterades dessa i en telefonkonferens. Angående dimensionerna förmåga att upptäcka och kompetens att intervensera bestämdes det att vi ersätter de nya item där det efterfrågas hur lätt-svårt något är till förmån för att skriva om dessa så att de frågar efter kunskap och säkerhet. Samtliga frågor i dessa två dimensioner ändrades så att de efterfrågade hur god kunskap någon har i fråga om att... i stället för att fråga efter hur kunnig någon är. Detta för att ytterligare minska förväxling med begreppet kunnig vilket kan uppfattas som att det innefattar handling. Utöver detta skrevs frågorna om kunskap om så att de refererar till barn och ungdomar och frågorna om hur säker man är skrevs så att de refererar till ett individuellt barn/ungdom. Detta för att öka uppfattningen att hur säker man är på något hänvisar till en situation medan kunskap hänvisar till personens individuella kunskap rörande något.

Instrumentet i den version som användes i nedanstående pilotstudie (se Tabell 1) innehöll sex stycken frågor för förmåga att upptäcka och tio frågor med avseende kompetens att intervensera där kunskap och säkerhet tänks sammanfalla i dimensionen förmåga att upptäcka respektive dimensionen kompetens att intervensera och dessa två kan föreslås reflektera basnivåns kompetens. De två andra dimensionerna innehöll nu sex (remissvägar) respektive fyra frågor (stöd).

Pilotstudie

I denna studie deltog 553 av 1331 tillfrågade vilka var yrkesverksamma och/eller möter barn och unga som kan ha/har problem med psykisk ohälsa. Deltagarna rekryterades från fyra områden (Östersund, Vänersborg, Jönköping och Hudiksvall). Datainsamlingen skedde via webbenkät.

Deltagare

Totalt svarade 552 personer av 1331 tillfrågade (42 %). Fyra områden deltog i studien. Dessa var: Östersund, Vänersborg, Jönköping och Hudiksvall. Från Östersund svarade 216 av 560 tillfrågade (38 %), i Vänersborg ingick 101 personer i urvalet varav 79 svarade (78 %). Hudiksvall hade 268 personer i urvalet och av dessa svarade 118 (44 %) och slutligen Jönköping som hade 414 personer i urvalet och av dessa svarade 141 (34 %). 544 deltagare hade data på både typ av verksamhet och vilket yrke de hade; 14.4 % var män och 85.6 % kvinnor. I Bilaga 2, Tabell 2 redovisas urvalet samt bortfall efter yrke och verksamhetsområde. I tabellen framgår det att bortfallet var störst med avseende på lärare och förskollärare (deltagandet med dessa två exkluderade är 58.5 %). I Tabellerna 3 – 6 redovisas deltagarna för respektive områden fördelat efter yrke och verksamhetsområde.

Psykometrisk analys

SQPM består av fyra dimensioner: Förmåga att upptäcka, Kompetens att intervensera, Remissvägar och Stöd. I dessa dimensioner ingår sex, tio, sex respektive fyra frågor. Tanken är att svaren på de enskilda frågorna ska summeras till ett sammansatt mått/skala inom var och en av de fyra dimensionerna.

De psykometriska egenskaperna hos SQPM har utvärderats med Rasch-analys, som är en metod för att studera i vilken utsträckning mätinstrumentet uppfyller bl a de krav på invarians som är en förutsättning för att svaren på enskilda frågor/items ska kunna summeras. Invarians i mätningen innebär att de enskilda frågorna fungerar på ett likvärdigt sätt för alla individer. Om mätningen fungerar invariant kan svaren på de enskilda frågorna summeras för varje individ. Därefter transformeras totalpoängen för varje individ icke-linjärt till ett personvärde på en logitskala där också varje fråga/item får ett värde utifrån "svårighetsgrad". I SQPM-skalan representerar exempelvis låga personvärden hög grad av självskattad "Förmåga att upptäcka" och höga personvärden låg grad av sådan förmåga. Placeringen av personvärden och itemvärden på en gemensam skala möjliggör utvärdering av targeting, d v s i vilken grad items "matchar" persondistributionen. God targeting är viktigt för att uppnå tillförlitlighet och precision i mätningen. Nedan redovisas för var och en av SQPM:s fyra dimensioner en figur över Person-Item Threshold Distribution. Av dessa framgår att targeting i huvudsak är tillfredsställande, d v s att personfördelningarna för respektive dimension inte är alltför skeva. Ett gemensamt problem är däremot att datapunkter i form av värden för items (thresholds) saknas utefter stora delar av logitskalan där många personer är placerade. Detta påverkar mätningens kvalitet negativt och innebär försämrad precision.

Dimension Förmåga att upptäcka

Av figur 1 framgår att en mycket stor del den studerade populationen (ca 35 %) har samma personvärde (-2.481). Med något enstaka undantag utgörs denna grupp av individer som har svarat "ganska god"/"ganska säker" på samtliga sex frågor som ingår i den första dimensionen (188 av 541 personer, = 34.8%). Detta innebär att svaren för en tredjedel av individerna inte differentieras över de olika svarskategorierna. Person separation index (motsvarighet till Cronbach's alpha) är 0.845.

Dimension Kompetens att intervensera

Analyserna visar att den andra dimensionen kan bestå av två sub dimensioner. Resultaten från Rasch-analysen är inte entydiga utan pekar åt olika håll. Ett mönster framträder som indikerar att "kunskap" och "hur säker" skulle kunna utgöra två sub dimensioner. Mer riktade statistiska tester ger dock inte stöd för denna hypotes. I stället framträder i den tentativa analysen två andra mer sannolika sub dimensioner under "Kompetens att intervensera": En som mer rör "omgivningskompetens" (items 3,4,5,6) och en som rör "egenkompetens" (items 1,2,7,8,9,10). Person separation index är 0.914.

Dimension Remissvägar

Liksom övriga tre dimensioner saknas datapunkter (itemvärden) efter delar av skalan. Person separation index är relativt lågt men ändå acceptabelt (0.678).

Dimension Stöd

Liksom övriga tre dimensioner saknas datapunkter (itemvärden) efter delar av skalan. PSI är tillfredsställande (0.737). Item om "fortlöpande återkoppling" fungerar mindre bra tillsammans med övriga tre items i dimensionen "Stöd".

Avsaknaden av datapunkter utefter delar av samtliga fyra skalor aktualiserar frågan om utformningen och ordalydelsen på svarskategorierna. ***I det fortsatta arbetet med SQPM bör för samtliga dimensioner ett alternativt svarsformat prövas, t ex fem svarskategorier baserade på frekvens (från "aldrig" till "alltid")*** Samtidigt med denna förändring bör frågorna i högre grad "situationsanknyttas". Nedan ges två exempel på sådana frågor för den första dimensionen *Förmåga till upptäckt*.

Nuvarande fråga 1 "Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att upptäcka psykisk ohälsa hos barn och ungdomar?" [mycket god; ganska god; inte särskilt god; inte alls god] ändras till:

"Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att upptäcka psykisk ohälsa hos barn och ungdomar?"

Nuvarande fråga 2 "Hur säker känner du dig på att i mötet med barn och ungdomar upptäcka om ett barn/en ungdom har problem med psykisk ohälsa?" [mycket säker; ganska säker; inte särskilt säker; inte alls säker] ändras till:

"Känner du i kontakten med barn och ungdomar dig säker i att upptäcka om ett barn/en ungdom har problem med psykisk ohälsa?"

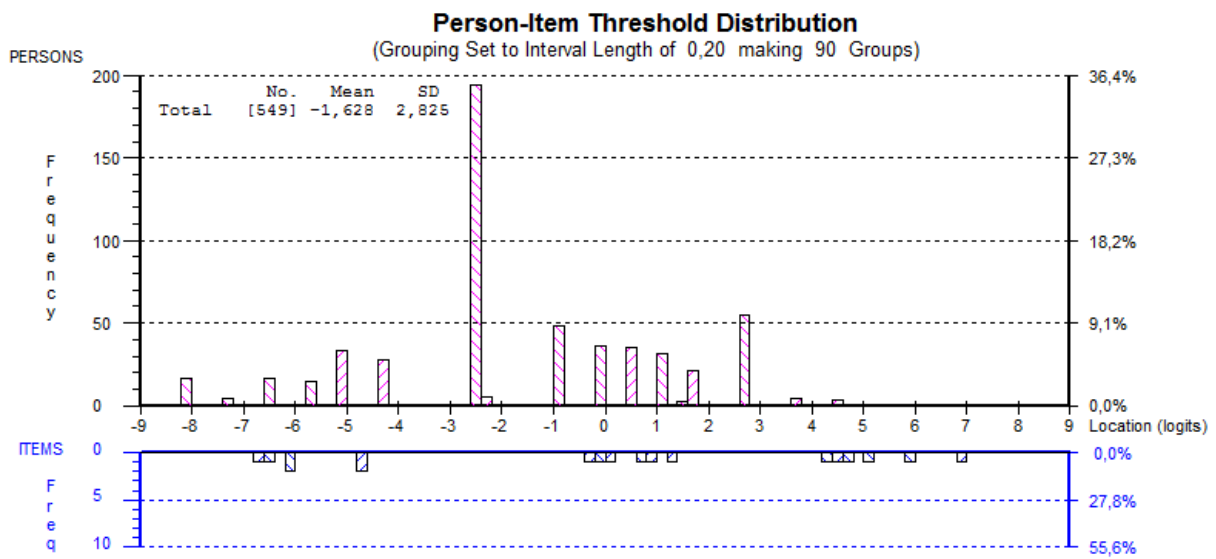
För samtliga reviderade frågor ändras svarskategorierna från fyra till fem med följande lydelse: ”*alltid*”; ”*oftast*”; ”*ibland*”; ”*sällan*”; ”*aldrig*”. [utkast till reviderat frågeformulär bifogas]. Därutöver bör övervägas om nya frågor/items bör tillföras mätinstrumentet.

I Bilaga 1 presenteras frågorna som användes i pilotstudien samt förslag på reviderade frågor. Samtliga frågor inom de fyra dimensionerna har reviderats och svarsformatet är nu ”*alltid* till *aldrig*”. De reviderade frågorna presenteras även i ”enkätform”, i den ordningsföljd i vilken de presenterades i webbformuläret (Bilaga 2). Fyra nya frågor har tillförts till dimensionen Förmåga till upptäckt och två nya frågor till dimensionen Stöd.

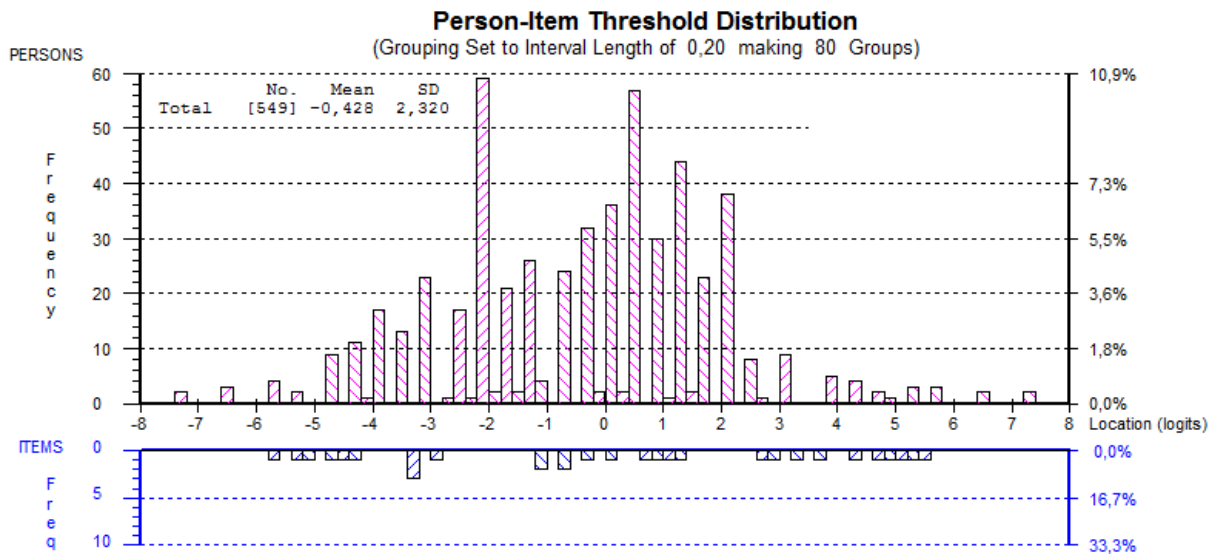
För att utvärdera hur nämnda förändringar av i första hand svarsformatet påverkar mätinstrumentets psykometriska egenskaper bör nya datainsamlingar genomföras och följas av nya Rasch-analyser.

En fråga som också kan aktualiseras är om sammansatta mått/skalor kan kompletteras med redovisning av svaren på enskilda frågor.

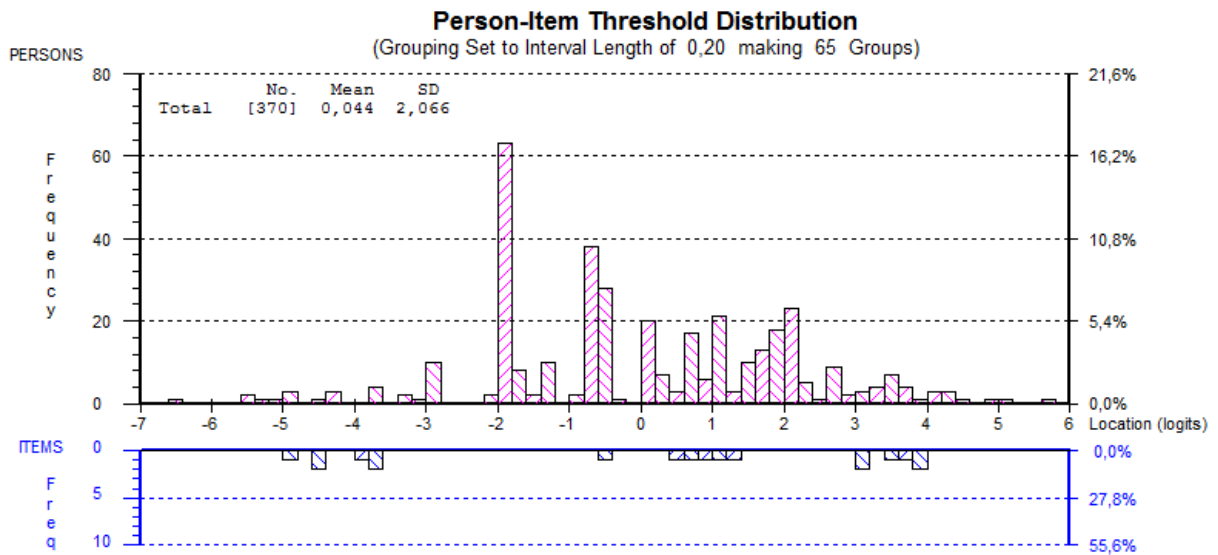
Fördelning av personer och items

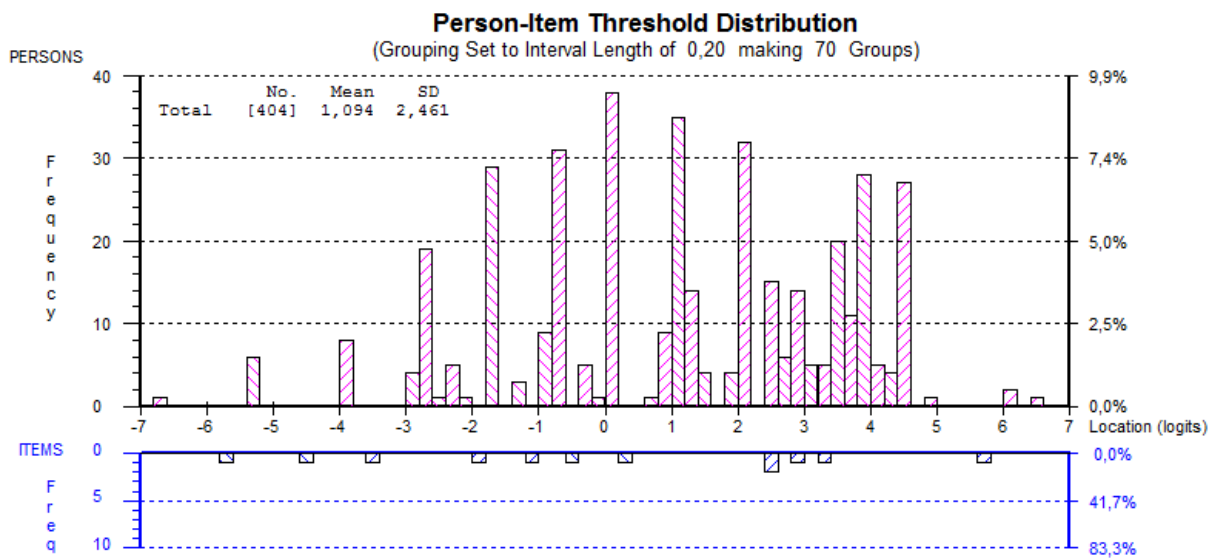
Figur 1. SQPM Dimension 1: Förmåga att upptäcka

Figur 2. SQPM Dimension 2: Kompetens att intervensera

Figur 3. SQPM Dimension 3: Remissvägar

Figur 4. SQPM Dimension 4: Stöd

Att använda SQPM

För att ett mätinstrument ska fungera tillfredsställande är det viktigt att frågorna ställs till personer som frågorna är relevanta för. I pilotstudien var bortfallet som störst för lärare och förskollärare. En möjlig orsak till detta är att de inte tyckte att frågorna var relevanta för dem. Även om svarsalternativet inte aktuellt inkluderas är det inte att föredra att distribuera enkäten till yrkesgrupper eller verksamheter som inte har som uppgift att upptäcka och intervensera på de sätt som frågorna frågar efter samt att de frågor vilka handlar om hur man uppfattar samarbetet med annan verksamhet förutsätter att man har ett samarbete med denna genom att man exempelvis hänvisar dit etc. De dimensioner vilka ingår i SQPM kan ses som generella aspekter av vad den så kallade basnivån har som uppgifter. Det kan finnas andra viktiga aspekter att mäta som inte täcks utav nuvarande instrument. Syftet har varit att dessa aspekter är aktuella i de flesta verksamheter på basnivå och genom att använda samma frågor genom olika områden i landet skulle man eventuellt kunna göra jämförelser dem emellan. Nedan tar vi upp olika steg och frågor som kan vara bra att tänka igenom innan en mätning företas.

1) *Att kartlägga vilka som ska svara och i förhållande till vilken/vilka verksamheter de ska svara.* Frågorna om förmåga till upptäckt och kompetens att intervensera är tänkta att besvaras av basnivån och frågorna om remissvägar och stöd är tänkta att fånga basnivåns uppfattningar om specialistnivån. Basnivå eller generell nivå kan exempelvis vara primärvård - barnhälsovård, mödrahälsovård, ungdomsmottagningar, familjemottagningar, elevhälsa, socialtjänst, förskola och skola. Med specialistnivå avses exempelvis Barn- och Ungdomspsykiatri, Barn- och ungdomshabilitering och Första-linjens verksamheter. Dock kan definitionerna mellan basnivå och specialistnivå variera och exempelvis Socialtjänsten kan ses som specialistnivå i förhållande till exempelvis Förskolan.

Inför pilotstudien ombads områdena att kartlägga vilka verksamheter de såg som möjliga deltagare samt att kartlägga vilka verksamheter på specialistnivå som basnivån hade kontakt med och på vilka sätt de hade kontakt. Exempelvis kan förskolan på många ställen ta kontakt med specialpedagog vilka då kan ses som specialistnivå i förhållande till förskolan men förskolan har kanske även kontakt med Socialtjänst och BVC. Elevhälsan har ofta kontakt med BUP och andra på specialistnivån. Personal i primärvård som ofta har som uppgift att upptäcka och intervensera remitterar ofta vidare till exempelvis BUP som då är specialistnivå. Samtidigt med denna kartläggning av hur systemet ser ut måste olika yrkens roller tas i beaktning. Vilka yrkesgrupper är det exempelvis på förskolan som hänvisar etc. till specialistnivån? Vilka är det som bör kunna upptäcka om någon har problem med psykisk ohälsa och hänvisa vidare etc. När denna kartläggning görs är det god hjälp att noga studera frågorna i formuläret och fundera på deras relevans för respektive yrkesgrupper/verksamheter.

2) *Vilket är syftet med mätningen?*

I grunden finns det två omständigheter under vilka en mätning görs: (i) att få en bild av hur det ser ut just nu och sedan använda detta som ett diskussionsunderlag, (ii) att man står inför att göra en förändring inom vårdsystemet och vill mäta före och efter förändringen. I sådana fall är det viktigt att fundera över i vad man förväntar sig en förändring. Kanske inför man en ny verksamhet och vill studera vilket stöd etc. som de som använder sig av verksamheten uppfattar sig få. Vid förändringar kan det även vara bra att ta in andra data såsom remissflöden för att se förändringar i dessa.

3) *Fråga om en verksamhet eller flera.* Det är möjligt att verksamheterna på basnivån kan svara i förhållande till mer än en verksamhet på specialistnivå. I pilotstudien presenterades frågan först och under denna kunde respondenterna svara i förhållande till flera verksamheter. Exempelvis: Hur nöjd är du med hänvisningsförfarandet till: och sedan en svarsrad för varje verksamhet. Skillnaden mot att skriva in aktuell verksamhet i frågan jämfört med att presentera flera verksamheter tillsammans är att när flera verksamheter presenteras tillsammans så ökar sannolikheten att respondenterna väger de olika verksamheterna mot varandra.

4) *Webb- eller pappersformulär.* Pilotstudien genomfördes med webbformulär och de psykometriska analyserna är gjorda på data insamlade med webbformulär. Det går inte att på förhand anta att frågorna fungerar på samma sätt när de presenteras i ett annat format.

5) *Bakgrundsfrågor.* I pilotstudien gavs förspecificerade svarsalternativ för både yrke och vilken verksamhet man arbetade inom samt möjlighet för eget alternativ. Det är även möjligt att använda fritext. Förutom yrke och verksamhet fanns frågor om kön, ytterligare utbildning, hur ofta man möter barn med som har problem med sin psykiska hälsa, hur ofta man hänvisar till de aktuella verksamheterna och hur ofta man har kontakt med personer inom de aktuella verksamheterna samt hur man kontaktar dem. Förutom dessa kan det exempelvis vara av intresse att fråga om hur många år man har i yrket samt vilken utbildning man har. Svarsalternativen för hur ofta man möter barn med problem samt hur ofta man remitterar kan ersättas med mer exakta svarsskalor om man har god kännedom om hur frekvent man remitterar etc. samt att det går att använda aktuell statistik över remissflöden om sådan finns tillgänglig.

6) *Presentation av resultat.* Vid presentationer av resultat från pilotstudien har många av deltagarna påpekat att frågorna har hög relevans och att en genomgång av svaren på de enskilda frågorna är ett utmärkt diskussionsunderlag. En sammanställning presenteras lämpligast i form av stapeldiagram som presenterar andelar av svarande för de olika svarsalternativen fördelat på enskilda ingående frågor. Att slå samman frågor till dimensioner/sammanslagna skalor och presentera medelvärden ger inte vår psykometriska analys stöd för. Det är viktigt att fundera över vad som förväntas av och vilka respektive verksamheters uppgifter är vid tolkning av resultaten.

En annan fråga rör om svaren bör redovisas uppdelat på yrken eller verksamheter. Oftast ligger kanske intresset på verksamheter och då är det av vikt att man är medveten om att olika yrkesgrupper inom en verksamhet ofta har olika uppgifter. Därför rekommenderas det att man även tittar på resultaten uppdelat på yrkesgrupper så att man kan se vilka skillnader det finns mellan olika yrkesgrupper. Även samma yrkesgrupper kan ha olika uppgifter beroende på vilken typ av verksamhet de arbetar inom. Det är också möjligt att slå samman flera verksamheter på basnivån och se resultat för den samlade basnivån, exempelvis hur förmågan till upptäckt av psykisk ohälsa är för basnivån. Tänk även på att resultaten presenteras på ett sådant sätt att det inte går att identifiera enskilda personer. Svarsfrekvensen kan även påverkas av hur trygga de svaranden känner sig angående möjligheter för identifiering av vem som svarat vad etc.

Sammanfattning

Projektets syfte var att anpassa mätinstrumentet SQPM för bruk i Sverige. En Delphi-studie med yrkesverksamma genomfördes varvid frågornas validitet undersöktes samt att återkoppling söktes i form av förslag etc. Det delvis reviderade instrumentet prövades sedan i en pilotstudie där respondenterna svarade på ett webbformulär. Den psykometriska analysen av instrumentet visar att frågorna i instrumentet behöver revideras bland annat med avseende på svarskategorier (ett sådant reviderat instrument presenteras i Bilaga 1). Instrumentets psykometriska egenskaper tillåter inte att på ett tillförlitligt sätt summera svaren på de enskilda frågorna dvs. att slå samman frågor och presentera exempelvis medelvärden. Detta innebär att det bästa sättet att presentera resultat från instrumentet tills dess att det föreslagna reviderade instrumentet testats är att presentera andelen svaranden i respektive svarskategorier för enskilda frågor.

Referenser

Day, C. (31 Augusti, 2011). Föreläsning vid workshop kring mätinstrumentet SQPM. Sveriges Kommuner och Landsting, Stockholm.

Herdman, M., Rajmil, L., Ravens-Sieberer, Bullinger, M., Power, M., Alonso, J., & the European Kidscreen and Disabkids groups. (2002). Expert consensus in the development of a European health-related quality of life measure for children and adolescents: a Delphi study. *Acta Paediatrica*, 91, 1385-1390.

Hoagwood, K. E., Jensen, P. S., Acri, M. C., Olin, S. S., Lewandowski, R. E., & Herman, R. J. (2012). Outcome domains in child mental health research since 1996: Have they changed and why does it matter? *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 51, 1241 – 1260.

Petersen, S., Bergström, E., Cederblad, M., Ivarsson, A., Köhler, L., Rydell, A-M., Stenbeck, M., Sundelin, C., & Hägglöf, B. (2010). Barns och ungdomars psykiska hälsa i Sverige. En systematisk litteraturöversikt med tonvikt på förändringar över tid. Stockholm: Kungl. Vetenskapsakademien, Hälsoutskottet.

Vostanis, P., Taylor, H., Day, C., Edwards, R., Street, C., Weare, K., & Wolpert, M. (2011). Child mental health practitioners' and experiences of children's educational needs and services. *Clinical Child Psychology*, 16, 385-405.

Tabell 1.

Här redovisas den översatta brittiska ursprungsversionen samt den version vilken användes i pilotstudien.

Ursprungsversion – Dimensioner - Item	Pilotversion – Dimensioner - Item	Svarsskala - ursprunglig	Svarsskala - Pilotversion
<i>Förmåga att upptäcka</i>			
Hur kunnig känner du dig på att upptäcka att ett barn har allvarliga svårigheter eller problem med sin psykiska hälsa?	Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att upptäcka psykisk ohälsa hos barn/ungdomar?	– mycket – någorlunda – sådär – inte alls	– mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god
Hur säker känner du dig på att upptäcka att ett barn har allvarliga svårigheter eller problem med sin psykiska hälsa?	Hur säker känner du dig på att i mötet med barn och ungdomar upptäcka om ett barn/en ungdom har problem med psykisk ohälsa?	– mycket – någorlunda – sådär – inte alls	– mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker
Hur kunnig känner du dig på att ge råd, vägledning och stöd till barn och deras familjer kring psykisk ohälsa?	Struket		
Hur säker känner du dig på att ge råd, vägledning och stöd till barn och deras familjer kring psykisk ohälsa?	Struket		
	Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att avgöra om barn eller ungdomar behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa?	Nytt item	– mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god
	Hur säker känner du dig på att i mötet med barn och ungdomar avgöra om ett barn/en ungdom behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa?	Nytt item	– mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker
	Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att avgöra om du bör diskutera eller hänvisa barn/ungdomar som har problem med psykisk ohälsa vidare?	Nytt item	– mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god

	Hur säker känner du dig på att avgöra om du bör diskutera eller hänvisa ett barn/en ungdom som har problem med psykisk ohälsa vidare?	Nytt item	<ul style="list-style-type: none"> – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker
<i>Kompetens att inter文enera</i>			
Hur kunnig känner du dig på att hjälpa barn och familjer att hantera svårigheter och problem i sitt beteende?	Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att hjälpa och stödja barn/ungdomar och familjer att hantera svårigheter och problem i sitt beteende?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket – någorlunda – sådär – inte alls 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god
Hur säker känner du dig på att hjälpa barn och familjer att hantera svårigheter och problem i sitt beteende?	Hur säker känner du dig på att i praktiken hjälpa och stödja ett barn/en ungdom och dess familj att hantera svårigheter och problem i sitt beteende?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket – någorlunda – sådär – inte alls 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker
Hur kunnig känner du dig på att ge vägledning till barn och familjer?	Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att ge rådgivning åt barn/ungdomar och familjer?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket – någorlunda – sådär – inte alls 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god
Hur säker känner du dig på att ge vägledning till barn och familjer?	Hur säker känner du dig på att ge rådgivning åt ett barn/en ungdom och hans eller hennes familj?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket – någorlunda – sådär – inte alls 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker
Hur kunnig känner du dig på att arbeta med hela familjen för att hjälpa dem med barnets psykiska ohälsa?	Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att arbeta med barns och ungdomars familjer/nätverk för att hjälpa dem med barnens/ungdomarnas psykiska ohälsa?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket – någorlunda – sådär – inte alls 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god
Hur säker känner du dig på att arbeta med hela familjen för att hjälpa dem med barnets psykiska ohälsa?	Hur säker känner du dig på att i praktiken arbeta med ett barns familj eller nätverk för att hjälpa dem med barnets psykiska ohälsa?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket – någorlunda – sådär – inte alls 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker
	Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om vilka rutiner som gäller när du tycker att barn och ungdomar behöver	Nytt item	<ul style="list-style-type: none"> – mycket god – ganska god – inte särskilt god

	hjälp?		– inte alls god
	Hur säker känner du dig på att använda de rutiner som gäller när du tycker att ett barn/en ungdom behöver hjälp?	Nytt item	– mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker
	Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att hänvisa barn/ungdomar eller familjer till rätt instans för stöd?	Nytt item	– mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god
	Hur säker känner du dig på att hänvisa ett barn/en ungdom/en familj till rätt instans för stöd om det är aktuellt?	Nytt item	– mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker
<i>Remissvägar</i>			
Hur lätt tycker du det är att komma i kontakt med [namn på aktuell verksamhet] när du vill diskutera eller remittera någon?	Hur lätt tycker du det vanligtvis är att komma i kontakt med [namn på aktuell verksamhet] när du vill diskutera eller hänvisa/aktualisera/remittera någon?	– mycket lätt – lätt – svårt – mycket svårt	– mycket lätt – lätt – svårt – mycket svårt – har aldrig kontaktat [verksamhet], men skulle kunna vara aktuellt – inte aktuellt
Hur nöjd är du med informationen från [namn på aktuell verksamhet]?	Hur nöjd är du med den initiala information du får kring de som du hänvisat/aktualiserat/remitterat till [namn på aktuell verksamhet]?	– mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd	– mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd – har inte fått/sett någon information – inte aktuellt
Hur nöjd är du med remissförfarandet till [namn på aktuell verksamhet]?	Hur nöjd är du med hänvisnings-/aktualiserings-/remiss-förfarandet till [namn på aktuell verksamhet]?	– mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd	– mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd

			<ul style="list-style-type: none"> – har aldrig hänvisat/aktualiserat/remitterat någon hit [verksamhet], men skulle kunna vara aktuellt – inte aktuellt
Hur bra tycker du stödet från [namn på aktuell verksamhet] är?	Hur bra tycker du stödet du får från [namn på aktuell verksamhet] är?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket bra – bra – dåligt – mycket dåligt 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket bra – bra – dåligt – mycket dåligt – inte aktuellt
Hur nöjd är du med väntetiden när du remitterar/hänvisar någon till [namn på aktuell verksamhet]?	Hur nöjd är du vanligtvis med väntetiden när du hänvisar/aktualiserar/remitterar någon till [namn på aktuell verksamhet]?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd – har aldrig hänvisat/aktualiserat/remitterat någon hit [verksamhet], men skulle kunna vara aktuellt – inte aktuellt
Hur väl tycker du att [namn på aktuell verksamhet] uppfyller de behov som de barn och unga som du träffar har?	Hur väl tycker du att [namn på aktuell verksamhet] uppfyller de behov som de barn och unga som du träffar har?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket bra – bra – dåligt – mycket dåligt 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket bra – bra – dåligt – mycket dåligt – inte aktuellt
<i>Stöd</i>			
Hur användbar är den återkoppling du får kring de du remitterat/hänvisat till [namn på aktuell verksamhet]?	Hur användbar är den fortlöpande återkoppling du får kring de du hänvisat/aktualiserat/remitterat till [namn på aktuell verksamhet]?	<ul style="list-style-type: none"> – mycket – ganska mycket – inte så mycket – inte alls 	<ul style="list-style-type: none"> – mycket användbar – ganska användbar – inte särskilt användbar – inte alls användbar – har aldrig hänvisat/aktualiserat/remit

			terat någon hit [verksamhet], men skulle kunna vara aktuellt – inte aktuellt
Hur stor hjälp får du av [namn på aktuell verksamhet] för att du själv i vardagsarbetet i din verksamhet ska klara av att hantera barn och unga med psykisk ohälsa och svårigheter och problem i sitt beteende?	Hur stor hjälp får du av [namn på aktuell verksamhet] för att du själv i vardagsarbetet i din verksamhet ska klara av att hantera barn/unga/familjer som har problem med psykisk ohälsa?	– stor hjälp – ganska stor hjälp – inte så stor – ingen hjälp alls	– stor hjälp – ganska stor hjälp – inte så stor – ingen hjälp alls – inte aktuellt
Hur mycket har [namn på aktuell verksamhet] bidragit till att öka din kunskap om barn och ungas emotionella och beteendeproblem?	Hur mycket har [namn på aktuell verksamhet] bidragit till att öka din kunskap om barns och ungas psykiska hälsa/ohälsa?	– mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls	– mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls – inte aktuellt
Hur mycket har [namn på aktuell verksamhet] bidragit till att du ska känna dig säker på din förmåga att arbeta med barn och deras familjer med emotionella och -beteendeproblem?	Hur mycket har [namn på aktuell verksamhet] bidragit till att du ska känna dig säker på din förmåga att arbeta med barn/ungdomar/familjer som har problem med psykisk ohälsa?	– mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls	– mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls – inte aktuellt
<i>Utfall</i>			
På det hela taget, hur nöjd är du med hur [namn på aktuell verksamhet] fungerar?	På det hela taget, hur nöjd är du med hur [namn på aktuell verksamhet] fungerar?	– mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd	– mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd – inte aktuellt
I vilken utsträckning har servicen från [namn på aktuell verksamhet] förbättrats under de senaste [ange tidsspann]?	I vilken utsträckning har servicen du får från [namn på aktuell verksamhet] förbättrats under [här anges önskat tidsspann]?	– mycket – ganska mycket – inte så mycket – inte alls	– mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls – inte aktuellt

<i>Bakgrundsfrågor</i>			
Har du sedan du började arbeta inom ditt nuvarande yrke fått någon utbildning i barns/ungdomars psykiska hälsa/ohälsa?	Har du sedan du började arbeta inom ditt nuvarande yrke fått någon utbildning kring barns och ungdomars psykiska hälsa/ohälsa?	– Nej – Ja: Typ av utb; längd; tidpunkt	– Nej – Ja: Typ av utb; längd; tidpunkt
Hur ofta möter du barn eller ungdomar som har svårigheter eller problem med sin psykiska hälsa i ditt dagliga arbete?	Hur ofta möter du barn eller ungdomar som har problem med psykisk ohälsa i ditt dagliga arbete?	– mycket ofta – ofta – då och då – aldrig	– mycket ofta – ofta – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
Hur ofta remitterar (hänvisar) du barn/familjer till [namn på aktuell verksamhet]	Hur ofta hänvisar/aktualiserar/remitterar du barn/ungdomar eller familjer till [namn på aktuell verksamhet]?	– mycket ofta – ofta – då och då – aldrig	– mycket ofta – ofta – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
Hur ofta har du kontakt med personer som arbetar inom [namn på aktuell verksamhet]?	Hur ofta har du kontakt med personer som arbetar inom [namn på aktuell verksamhet]?	– har inte kontaktat – telefonsamtal – brev – i gemensamma möten – annat sätt: ange vilket	– har inte kontaktat – genom telefonsamtal – brev – e-post – i gemensamma möten – annat sätt: ange vilket – inte aktuellt
Markera på vilket sätt du oftast kontaktar [namn på aktuell verksamhet]: (Vänligen markera endast ett alternativ)	Markera på vilket sätt du oftast kontaktar [namn på aktuell verksamhet]:		deltagarna gavs förspecifierade alternativ baserat på information om samplet samt möjlighet till fritext
Namn	Användes inte	Endast fritext	I vilket av följande områden har Du din arbetsplats? (Hudiksvall, Östersund, Vänersborg,

			Jönköping)
Yrke	Yrke/titel: (deltagarna gavs förspecificerade alternativ baserat på information om samplet samt möjlighet till fritext)	Endast fritext	Vilken verksamhet arbetar du inom: (deltagarna gavs förspecificerade alternativ baserat på information om samplet samt möjlighet till fritext) (t.ex. Förskola, Skola år 6-9, Elevhälsa, BUP)
Arbetsplats	I vilket av följande områden har Du din arbetsplats? (Hudiksvall, Östersund, Vänersborg, Jönköping) samt: Vilken verksamhet arbetar du inom: (deltagarna gavs förspecificerade alternativ baserat på information om samplet samt möjlighet till fritext) (t.ex. Förskola, Skola år 6-9, Elevhälsa, BUP)	Endast fritext	
	Är du man eller kvinna		man kvinna

Tabell 2 - 6

Tabell 2. Antal personer vilka svarat på enkäten: Yrken fördelat på verksamheter. I parentes i totalkolumnen presenteras antalet som förfrågades om deltagande.

Verksamheter						
Yrken	Förskola	Skola	Elevhälsa	Socialtjänst	Andra	Total
Lärare		131	2			133 (343)
Förskollärare	142	3	1		11	157 (554)
Enhetschef	24	33	1	4	3	65 (107)
Sjuksköterska			1		38	39 (70)
Specialpedagog	15	16	20	4		51 (79)
Kurator, Skolkurator, Psykolog, Skolpsykolog, Skolsköterska,			42		9	51 (80)
Socionom, Socialsekreterare			1	34	13	48 (94)
Läkare						- (4)
	181	183	68	38	74	544 (1331)

Not. I tabellen har 20 olika yrkeskategorier slagits samman till 7 stycken kategorier: I kategorin Lärare ingår lärare från årskurs 1 till och med gymnasiet; i kategorin Enhetschef ingår enhetschefer, verksamhetschefer, förskolechefer och rektorer; i kategorin Specialpedagog ingår även logopedier och talpedagoger. I verksamhetskategorin Andra ingår: BVC (Östersund och Hudiksvall) Föräldra- och Barnhälsan (Östersund), Familjecentraler (Jönköping), Barn- och Familjehälsan och Ungdomsmottagningen (Hudiksvall). Elevhälsan innehåller både Elevhälsa Grundskola och Gymnasium (Vänersborg); kategorin Socialtjänst innehåller både Individ och familjeomsorg och omsorgsförvaltning.

Tabell 3. Deltagare Östersund fördelat efter yrke och verksamhet.

Verksamhet				
Yrken	Förskola	Skola	Vård och Socialtjänst	Total
Lärare	-	71	1	72
Förskollärare	47	3	1	51
Enhetschef	9	14	2	25
Sjuksköterska	-	-	18	18
Specialpedagog	10	11	5	26
Kurator, Skolkurator, Psykolog, Skolpsykolog, Skolsköterska,			12	12
Socionom, Socialsekreterare			7	7
	66	99	46	211

Not. Vård och Socialtjänst innehåller följande verksamheter: Elevhälsa, Socialtjänst (IFO), BVC och Föräldra- och Barnhälsan.

Tabell 4. Deltagare Vänersborg fördelat efter yrke och verksamhet.

Yrken	Verksamhet		Total
	Förskola och skola	Vård och Socialtjänst	
Lärare	-	1	1
Förskollärare	-	-	
Enhetschef	17	4	21
Sjuksköterska	-	-	
Specialpedagog	4	11	15
Kurator, Skolkurator, Psykolog, Skolpsykolog, Skolsköterska,	-	18	18
Socionom, Socialsekreterare		21	21
	21	55	76

Not. Vård och Socialtjänst innehåller följande verksamheter: Elevhälsa, Socialtjänst (IFO och OoF).

Tabell 5. Deltagare Jönköping fördelat efter yrke och verksamhet.

Yrken	Verksamhet		Total
	Förskola och skola	Vård och Socialtjänst	
Lärare	-	-	
Förskollärare	95	11	106
Enhetschef	1	2	3
Sjuksköterska	-	16	16
Specialpedagog			
Kurator, Skolkurator, Psykolog, Skolpsykolog, Skolsköterska,	-	5	5
Socionom, Socialsekreterare		11	11
	96	45	141

Not. Vård och Socialtjänst innehåller följande verksamheter: Familjecentraler.

Tabell 6. Deltagare Hudiksvall fördelat efter yrke och verksamhet.

Yrken	Verksamhet		Total
	Förskola och skola	Vård och Socialtjänst	
Lärare	60	-	60
Förskollärare	-	-	
Enhetschef	16		16
Sjuksköterska	-	5	5
Specialpedagog	6	4	10
Kurator, Skolkurator, Psykolog, Skolpsykolog, Skolsköterska	-	17	17
Socionom, Socialsekreterare	-	9	9
	82	35	117

Not. Vård och Socialtjänst innehåller följande verksamheter: Elevhälsa, Socialtjänst (Barn och ungdom) och BVC.

Bilaga 1.

Här redovisas den version vilken användes i pilotstudien samt det nya reviderade instrumentet.

Pilotversion – Dimensioner – Item	Reviderat instrument – Dimensioner – Item
<i>Förmåga att upptäcka</i>	
Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att upptäcka psykisk ohälsa hos barn/ungdomar? – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god	Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att upptäcka psykisk ohälsa hos barn och ungdomar? – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
Hur säker känner du dig på att i mötet med barn och ungdomar upptäcka om ett barn/en ungdom har problem med psykisk ohälsa? – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker	Känner du i kontakten med barn och ungdomar dig säker i att upptäcka om ett barn/en ungdom har problem med psykisk ohälsa? – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att avgöra om barn eller ungdomar behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa? – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god	Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att avgöra om barn eller ungdomar behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa? – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
Hur säker känner du dig på att i mötet med barn och ungdomar avgöra om ett barn/en ungdom behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa? – mycket säker	Känner du i mötet med barn och ungdomar dig säker i att avgöra om ett barn/ en ungdom behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa? – alltid – oftast

<ul style="list-style-type: none"> – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker 	<ul style="list-style-type: none"> – ibland – sällan – aldrig
<p>Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att avgöra om du bör diskutera eller hänvisa barn/ungdomar som har problem med psykisk ohälsa vidare?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god 	<p>Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att avgöra om du behöver hänvisa barn/ungdomar som har problem med psykisk ohälsa vidare?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
<p>Hur säker känner du dig på att avgöra om du bör diskutera eller hänvisa ett barn/en ungdom som har problem med psykisk ohälsa vidare?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker 	<p>Känner du dig säker i att avgöra när du behöver hänvisa ett barn/en ungdom som har problem med psykisk ohälsa vidare?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
	<p>Nytt item.</p> <p>Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att känna igen <u>allvarlig</u> psykisk ohälsa hos barn och ungdomar?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
	<p>Nytt item.</p> <p>Känner du dig säker på att i kontakten med barn och ungdomar upptäcka om ett barn/en ungdom har <u>allvarliga</u> problem med psykisk ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland

	<ul style="list-style-type: none"> – sällan – aldrig
	<p>Nytt item. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att avgöra om det behövs en konsultation eller remiss till specialistnivå?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
	<p>Nytt item. Känner du dig säker på när du behöver konsultera eller remittera till specialistnivå?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
<i>Kompetens att inter文enera</i>	
<p>Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att hjälpa och stödja barn/ungdomar och familjer att hantera svårigheter och problem i sitt beteende?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god 	<p>Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att stödja barn/ungdomar och familjer att hantera svårigheter i sitt beteende?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
<p>Hur säker känner du dig på att i praktiken hjälpa och stödja ett barn/en ungdom och dess familj att hantera svårigheter och problem i sitt beteende?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker 	<p>Känner du dig säker på att i praktiken hjälpa och stödja ett barn/en ungdom och dess familj att hantera svårigheter och problem i sitt beteende?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland

– inte alls säker	– sällan – aldrig
Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att ge rådgivning åt barn/ungdomar och familjer? – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god	Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att ge rådgivning åt barn/ungdomar och familjer? – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
Hur säker känner du dig på att ge rådgivning åt ett barn/en ungdom och hans eller hennes familj? – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker	Känner du dig säker i att ge rådgivning åt ett barn/en ungdom och hans eller hennes familj? – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att arbeta med barns och ungdomars familjer/nätverk för att hjälpa dem med barnens/ungdomarnas psykiska ohälsa? – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god	Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att arbeta med barns och ungdomars familjer/nätverk för att hjälpa dem med barnens psykiska ohälsa? – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
Hur säker känner du dig på att i praktiken arbeta med ett barns familj eller nätverk för att hjälpa dem med barnets psykiska ohälsa? – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker	Känner du dig säker i att arbeta med ett barns/en ungdoms familj eller nätverk för att hjälpa dem med barnets psykiska ohälsa? – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om vilka rutiner som gäller när du tycker att barn och ungdomar behöver hjälp?	Känner du att din kunskap räcker till när det gäller de rutiner som ska användas när barn och ungdomar behöver hjälp?

<ul style="list-style-type: none"> – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god 	<ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
<p>Hur säker känner du dig på att använda de rutiner som gäller när du tycker att ett barn/en ungdom behöver hjälp?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker 	<p>Känner du dig säker i att använda de rutiner som gäller när ett barn/en ungdom behöver hjälp?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
<p>Hur god kunskap skulle du säga att du har i fråga om att hänvisa barn/ungdomar eller familjer till rätt instans för stöd?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket god – ganska god – inte särskilt god – inte alls god 	<p>Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att hänvisa barn/ungdomar eller familjer till rätt instans för hjälp och stöd?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
<p>Hur säker känner du dig på att hänvisa ett barn/en ungdom/en familj till rätt instans för stöd om det är aktuellt?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket säker – ganska säker – inte särskilt säker – inte alls säker 	<p>Känner du dig säker i att hänvisa ett barn/en ungdom/en familj till rätt instans för hjälp och stöd om det är aktuellt?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig
<i>Remissvägar</i>	
<p>Hur lätt tycker du det vanligtvis är att komma i kontakt med [namn på aktuell verksamhet] när du vill diskutera eller hänvisa/aktualisera/remittera någon?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket lätt – lätt 	<p>Är det lätt att komma i kontakt med [namn på aktuell verksamhet] när du vill diskutera eller hänvisa/aktualisera/remittera någon?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland

<ul style="list-style-type: none"> – svårt – mycket svårt – har aldrig kontaktat [verksamhet], men skulle kunna vara aktuellt – inte aktuellt 	<ul style="list-style-type: none"> – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Hur nöjd är du med den initiala information du får kring de som du hänvisat/aktualiserat/remitterat till [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd – har inte fått/sett någon information – inte aktuellt 	<p>Är du nöjd med den initiala information du får kring de som du hänvisat/aktualiserat/remitterat till [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – har inte fått någon information – inte aktuellt
<p>Hur nöjd är du med hänvisnings-/aktualiserings-/remiss-förfarandet till [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd – har aldrig hänvisat/aktualiserat/remitterat någon hit [verksamhet], men skulle kunna vara aktuellt – inte aktuellt 	<p>Är du nöjd med hänvisnings-/aktualiserings-/remiss-förfarandet till [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Hur bra tycker du stödet du får från [namn på aktuell verksamhet] är?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket bra – bra – dåligt – mycket dåligt – inte aktuellt 	<p>Är stödet du får från [namn på aktuell verksamhet] tillfredsställande?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Hur nöjd är du vanligtvis med väntetiden när du hänvisar/aktualiserar/remitterar någon till [namn på aktuell</p>	<p>Är väntetiden när du hänvisar/aktualiserar/remitterar någon till [namn på aktuell verksamhet] acceptabel?</p>

<p>verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd – har aldrig hänvisat/aktualiserat/remitterat någon hit [verksamhet], men skulle kunna vara aktuellt – inte aktuellt 	<ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Hur väl tycker du att [namn på aktuell verksamhet] uppfyller de behov som de barn och unga som du träffar har?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket bra – bra – dåligt – mycket dåligt – inte aktuellt 	<p>Uppfyller [namn på aktuell verksamhet] de behov som de barn och unga som du träffar har?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<i>Stöd</i>	
<p>Hur användbar är den fortlöpande återkoppling du får kring de du hänvisat/aktualiserat/remitterat till [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket användbar – ganska användbar – inte särskilt användbar – inte alls användbar – har aldrig hänvisat/aktualiserat/remitterat någon hit [verksamhet], men skulle kunna vara aktuellt – inte aktuellt 	<p>Är den fortlöpande återkoppling du får kring de du hänvisat/aktualiserat/remitterat till [namn på aktuell verksamhet] användbar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – har aldrig fått någon återkoppling – inte aktuellt
<p>Hur stor hjälp får du av [namn på aktuell verksamhet] för att du själv i vardagsarbetet i din verksamhet ska klara av att hantera barn/unga/familjer som har problem med psykisk ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – stor hjälp – ganska stor hjälp – inte så stor 	<p>Känner du att [namn på aktuell verksamhet] hjälper dig så att du själv i din verksamhet kan klara av att hantera barn/unga/familjer som har problem med psykisk ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland

<ul style="list-style-type: none"> – ingen hjälp alls – inte aktuellt 	<ul style="list-style-type: none"> – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Hur mycket har [namn på aktuell verksamhet] bidragit till att öka din kunskap om barns och ungas psykiska hälsa/ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls – inte aktuellt 	<p>Bidrar [namn på aktuell verksamhet] till att öka din kunskap om barns och ungas psykiska hälsa/ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Hur mycket har [namn på aktuell verksamhet] bidragit till att du ska känna dig säker på din förmåga att arbeta med barn/ungdomar/familjer som har problem med psykisk ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls – inte aktuellt 	<p>Känner du att [namn på aktuell verksamhet] bidrar till att du ska känna dig säkrare på din förmåga att arbeta med barn/ungdomar/familjer som har problem med psykisk ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
	<p>Nytt item.</p> <p>Har kontakterna med [namn på aktuell verksamhet] gjort att du känner dig säkrare på när du behöver konsultera eller remittera/hänvisa till specialistnivå?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
	<p>Nytt item.</p> <p>Har kontakterna med [namn på aktuell verksamhet] gjort att du känner dig säkrare i ditt eget arbete med barn och ungdomar som</p>

	<p>har problem med psykisk ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – alltid – oftast – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<i>Utfall</i>	
<p>På det hela taget, hur nöjd är du med hur [namn på aktuell verksamhet] fungerar?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd – inte aktuellt 	<p>På det hela taget, hur nöjd är du med hur [namn på aktuell verksamhet] fungerar?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket nöjd – nöjd – missnöjd – mycket missnöjd – inte aktuellt
<p>I vilken utsträckning har servicen du får från [namn på aktuell verksamhet] förbättrats under [här anges önskat tidsspann]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls – inte aktuellt 	<p>I vilken utsträckning har servicen du får från [namn på aktuell verksamhet] förbättrats under [här anges önskat tidsspann]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket – ganska mycket – inte särskilt mycket – inte alls – inte aktuellt
<i>Bakgrundsfrågor</i>	
<p>Har du sedan du började arbeta inom ditt nuvarande yrke fått någon utbildning kring barns och ungdomars psykiska hälsa/ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nej – Ja: Typ av utb; längd; tidpunkt 	<p>Har du sedan du började arbeta inom ditt nuvarande yrke fått någon utbildning kring barns och ungdomars psykiska hälsa/ohälsa?</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nej – Ja: Typ av utb; längd; tidpunkt
<p>Hur ofta möter du barn eller ungdomar som har problem med psykisk ohälsa i ditt dagliga arbete?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket ofta 	<p>Hur ofta möter du barn eller ungdomar som har problem med psykisk ohälsa i ditt dagliga arbete?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket ofta

<ul style="list-style-type: none"> – ofta – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt 	<ul style="list-style-type: none"> – ofta – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Hur ofta hänvisar/aktualiserar/remitterar du barn/ungdomar eller familjer till [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket ofta – ofta – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt 	<p>Hur ofta hänvisar/aktualiserar/remitterar du barn/ungdomar eller familjer till [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket ofta – ofta – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Hur ofta har du kontakt med personer som arbetar inom [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket ofta – ofta – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt 	<p>Hur ofta har du kontakt med personer som arbetar inom [namn på aktuell verksamhet]?</p> <ul style="list-style-type: none"> – mycket ofta – ofta – ibland – sällan – aldrig – inte aktuellt
<p>Markera på vilket sätt du oftast kontaktar [namn på aktuell verksamhet]:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har inte kontaktat – genom telefonsamtal – brev – e-post – i gemensamma möten – annat sätt: ange vilket – inte aktuellt 	<p>Markera på vilket sätt du oftast kontaktar [namn på aktuell verksamhet]:</p> <ul style="list-style-type: none"> – har inte kontaktat – genom telefonsamtal – brev – e-post – i gemensamma möten – annat sätt: ange vilket – inte aktuellt
<p>Yrke/titel: (deltagarna gavs förspecifierade alternativ baserat på information om samplet samt möjlighet till fritext)</p>	<p>Yrke/titel: (deltagarna gavs förspecifierade alternativ baserat på information om samplet samt möjlighet till fritext)</p>
<p>I vilket av följande områden har Du din arbetsplats? (Hudiksvall,</p>	<p>I vilket av följande områden har Du din arbetsplats? (Hudiksvall,</p>

<p>Östersund, Vänersborg, Jönköping) samt: Vilken verksamhet arbetar du inom: (deltagarna gavs förspecificerade alternativ baserat på information om samplet samt möjlighet till fritext) (t.ex. Förskola, Skola år 6-9, Elevhälsa, BUP)</p>	<p>Östersund, Vänersborg, Jönköping) samt: Vilken verksamhet arbetar du inom: (deltagarna gavs förspecificerade alternativ baserat på information om samplet samt möjlighet till fritext) (t.ex. Förskola, Skola år 6-9, Elevhälsa, BUP)</p>
<p>Är du man eller kvinna?</p>	<p>Är du man eller kvinna?</p>

Bilaga 2.

SQPM
- reviderad version

OM DIG

Är du man eller kvinna?

Man Kvinna

Vad arbetar du som? (vänligen välj ett alternativ, om ditt yrke inte är med kan du ange det under annat)

- Barnmorska
- Barnskötare
- Skolkurator
- BVC-sköterska
- Dagbarnvårdare
- Sjukskötare

Annat, vad?.....

Din arbetsplats namn:

OM DITT ARBETE

I frågorna används begreppet psykisk ohälsa.

Med begreppet psykisk ohälsa avses här (förutom diagnosbeskrivningar t.ex. depression och ADHD) både internaliserade problem såsom oro, nedstämdhet, somatiska besvär samt externaliserade beteenden såsom aggressivitet, trots och impulsivitet.

1. Hur ofta möter du barn eller ungdomar som har problem med psykisk ohälsa i ditt dagliga arbete?
 mycket ofta ofta ibland sällan aldrig
2. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att upptäcka psykisk ohälsa hos barn och ungdomar?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
3. Känner du i kontakten med barn och ungdomar dig säker i att upptäcka om ett barn/en ungdom har problem med psykisk ohälsa?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
4. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att avgöra om barn eller ungdomar behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
5. Känner du i kontakten med barn och ungdomar dig säker i att avgöra om ett barn/ en ungdom behöver hjälp på grund av psykisk ohälsa?
 alltid oftast ibland sällan aldrig

6. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att avgöra om du behöver hänvisa barn/ungdomar som har problem med psykisk ohälsa vidare?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
7. Känner du dig säker i att avgöra när du behöver hänvisa ett barn/en ungdom som har problem med psykisk ohälsa vidare?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
8. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att känna igen allvarlig psykisk ohälsa hos barn och ungdomar?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
9. Känner du dig säker på att i kontakten med barn och ungdomar upptäcka om ett barn/en ungdom har allvarliga problem med psykisk ohälsa?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
10. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att avgöra om det behövs en konsultation eller remiss till specialistnivå?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
11. Känner du dig säker på när du behöver konsultera eller remittera till specialistnivå?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
12. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att stödja barn/ungdomar och familjer att hantera svårigheter i sitt beteende?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
13. Känner du dig säker på att i praktiken hjälpa och stödja ett barn/en ungdom och dess familj att hantera svårigheter och problem i sitt beteende?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
14. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att ge rådgivning åt barn/ungdomar och familjer?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
15. Känner du dig säker i att ge rådgivning åt ett barn/en ungdom och hans eller hennes familj?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
16. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att arbeta med barns och ungdomars familjer/nätverk för att hjälpa dem med barnens psykiska ohälsa?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
17. Känner du dig säker i att arbeta med ett barns/en ungdoms familj eller nätverk för att hjälpa dem med barnets psykiska ohälsa?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
18. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller de rutiner som ska användas när barn och ungdomar behöver hjälp?
 alltid oftast ibland sällan aldrig

19. Känner du dig säker i att använda de rutiner som gäller när ett barn/en ungdom behöver hjälp?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
20. Känner du att din kunskap räcker till när det gäller att hänvisa barn/ungdomar eller familjer till rätt instans för hjälp och stöd?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
21. Känner du dig säker i att hänvisa ett barn/en ungdom/en familj till rätt instans för hjälp och stöd om det är aktuellt?
 alltid oftast ibland sällan aldrig

[Namn på aktuell verksamhet]

Följande frågor handlar om [namn på aktuell verksamhet].

22. Känner Du till [namn på aktuell verksamhet]?
- Ja: Gå till fråga 23
 Nej: Gå till fråga 37

TILLGÄNGLIGHET

Instruktioner: Svartalernativet "inte aktuellt" som finns för en del av frågorna använder du när Du inte har någon erfarenhet av det som efterfrågas.

23. Hur ofta hänvisar/aktualiserar/remitterar du barn/familjer till [namn på aktuell verksamhet]?
- mycket ofta ofta ibland sällan aldrig
 inte aktuellt
24. Hur ofta har du kontakt med personer som arbetar på [namn på aktuell verksamhet]?
- mycket ofta ofta ibland sällan aldrig
 inte aktuellt
25. Markera på vilket sätt du oftast kontaktar/har kontakt med [namn på aktuell verksamhet]:
- har inte kontaktat brev e-post genom telefonsamtal
 i gemensamma möten
 annat sätt; vilket?
 inte aktuellt
26. Är det lätt att komma i kontakt med [namn på aktuell verksamhet] när du vill diskutera eller hänvisa/aktualisera/remittera någon?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
 inte aktuellt

KVALITÉ

27. Är du nöjd med den initiala information du får kring de som du hänvisat/aktualiserat/remitterat till [namn på aktuell verksamhet]?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- har inte fått någon information
- inte aktuellt
28. Är du nöjd med hänvisnings-/aktualiserings-/remiss-förfarandet till [namn på aktuell verksamhet]?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- inte aktuellt
29. Är väntetiden när du hänvisar/aktualiserar/remitterar någon till [namn på aktuell verksamhet] acceptabel?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- inte aktuellt
30. Är den fortlöpande återkoppling du får kring de du hänvisat/aktualiserat/remitterat till [namn på aktuell verksamhet] användbar:
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- har inte fått någon återkoppling
- inte aktuellt
31. Känner du att [namn på aktuell verksamhet] hjälper dig så att du själv i din verksamhet kan klara av att hantera barn/unga/familjer som har problem med psykisk ohälsa?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- inte aktuellt
32. På det hela taget, hur nöjd är du med hur [namn på aktuell verksamhet] fungerar?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- inte aktuellt

ARBETSRELATIONER

33. Är stödet du får från [namn på aktuell verksamhet] tillfredsställande?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- inte aktuellt
34. Uppfyller [namn på aktuell verksamhet] de behov som de barn och unga som du träffar har?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- inte aktuellt
35. Bidrar [namn på aktuell verksamhet] till att öka din kunskap om barns och ungas psykiska hälsa/ohälsa?
- alltid oftast ibland sällan aldrig
- inte aktuellt

36. Känner du att [namn på aktuell verksamhet] bidrar till att du ska känna dig säkrare på din förmåga att arbeta med barn/ungdomar/familjer som har problem med psykisk ohälsa?
 alltid oftast ibland sällan aldrig
 inte aktuellt

37. Vad tycker Du fungerar mindre bra med [namn på aktuell verksamhet]? (ge gärna förslag på hur [namn på aktuell verksamhet] kan bli bättre)

38. Vad tycker Du fungerar bra med [namn på aktuell verksamhet]?

UTBILDNING

39. Har du sedan du började arbeta inom ditt nuvarande yrke fått någon utbildning kring barns och ungdomars psykiska hälsa/ohälsa?
 Nej Ja

Om Du svarade Ja, ungefär hur många heldagars utbildning har du fått:dagar

40. Här kan Du lämna kommentarer om frågeformuläret (saknas någon fråga, hur frågorna var att svara på etc.)

TACK FÖR DIN MEDVERKAN!